

An aerial photograph of a city, likely Kyiv, showing a wide river (Dnipro) with several bridges. The city is densely built with various architectural styles, including a prominent white church with a tall spire in the foreground. The sky is a mix of orange and blue, suggesting sunset or sunrise. The overall scene is a panoramic view of the city and its surrounding landscape.

Перепис населення

Перепис населення — це єдиний процес збору, узагальнення, аналізу та публікації демографічних, економічних та соціальних даних про населення, що проживає на відповідний проміжок у країні чи на виразно відмежованій території.

Метою проведення перепису населення є одержання об'єктивної інформації про зміни, які відбулися в соціально-економічному житті та устрої держави з часу попереднього перепису; створення інформаційної бази демографічних та соціально-економічних даних щодо чисельності населення, його розподілу за статтю та віком; національного, мовного, сімейного складу; громадянством; рівнем освіти; джерелами засобів існування; зайнятості; міграційної активності; житлових умов населення тощо в країні загалом та за всіма її адміністративно-територіальними одиницями.

У міжпереписний період на основі даних перепису щорічно здійснюється розрахунок кількості населення, його складу за статтю, віком та іншими показниками.

Історичні обліки населення

- ✓ Перші в історії людства обліки населення були проведені в стародавньому Єгипті близько 2800-2250рр. до н.е., у Китаї - у 2238 р. до н.е.
 - ✓ **Перший у світовій практиці загальний перепис населення** був перепис 1790 року в Сполучених Штатах Америки. У 1800 році провели свої перші загальні переписи населення Швеція і Фінляндія, у 1801 році – Англія, Данія, Норвегія, Франція. Програми перших загальних переписів були дуже обмеженими.
- I. **Перший історичний етап розвитку переписів населення (кінець XVIII ст. – перша половина XIX ст.)** – закладались основи їх організації, визначались програми.
 - II. **Другий історичний етап розвитку переписів населення (друга половина XIX ст. – перша половина XX ст.)**. На сесіях Міжнародних статистичних конгресів (1853, 1860, 1872 рр.) був здійснений перехід до переписів населення в сучасному їх розумінні.
 - III. **Третій історичний етап розвитку переписів населення** розпочався з моменту створення ООН та її статистичного апарату (1945 рік). Були розроблені програми перших Всесвітніх переписів населення у 1950 і 1960 роках.

Фонд народонаселення ООН рекомендує проводити переписи населення в країнах світу принаймні кожні десять років, а саме в рік, що закінчується на нуль або близький до нього.

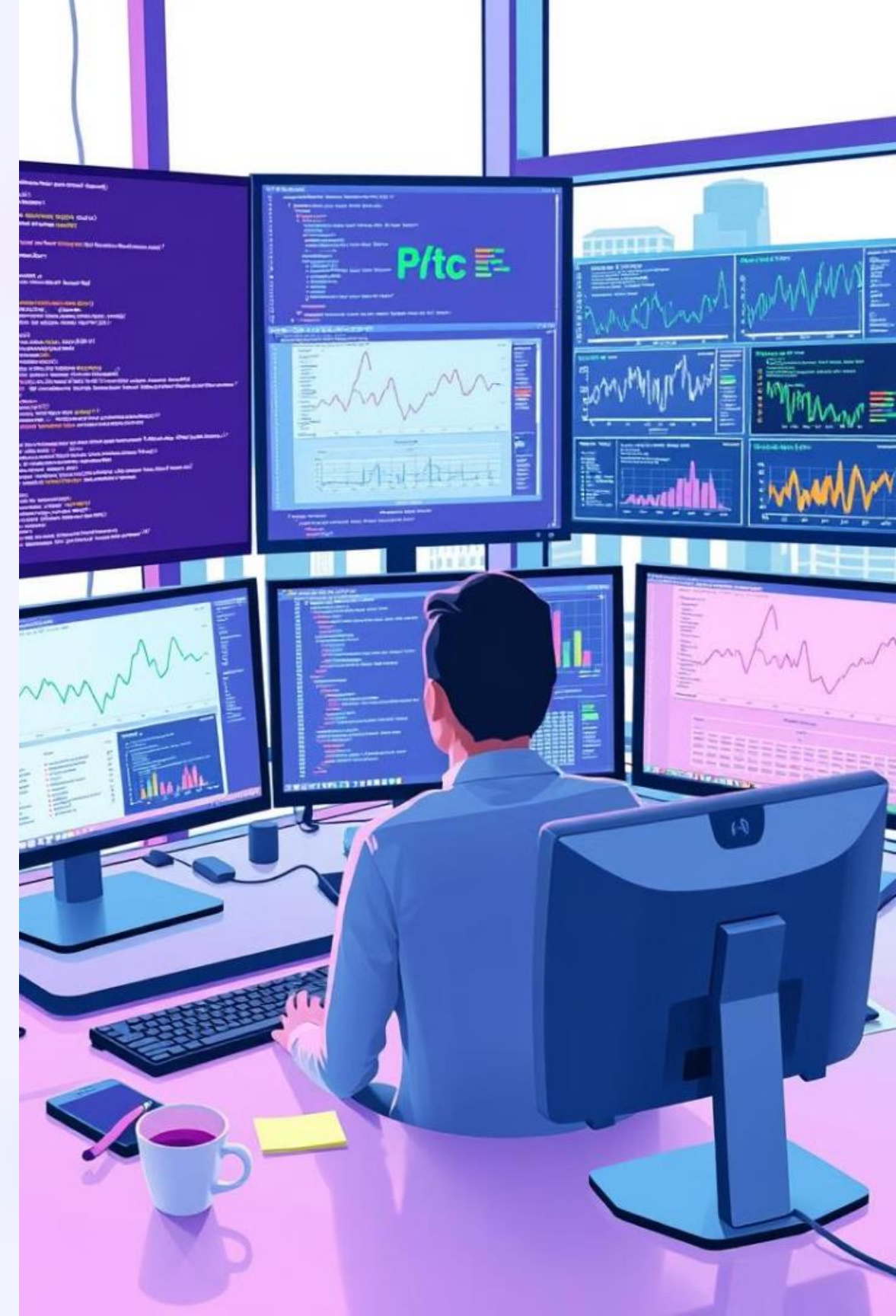
Методологічні засади

- ❖ переписи населення повинні проводитися на **регулярній основі і з певною періодичністю**;
- ❖ для забезпечення повноти і якості даних перепис населення повинен охоплювати всіх без винятку респондентів, які підлягають опитуванню, тому він має бути **загальним**;
- ❖ отримання даних від респондентів станом на єдиний встановлений момент часу забезпечує **одномоментність** перепису населення;
- ❖ забезпечення **єдності програми перепису населення, а також методів** його проведення і оброблення результатів;
- ❖ **персоніфікованість** первинних даних перепису, що означає отримання інформації безпосередньо від конкретної фізичної особи; **самовизначеність** респондентів щодо відповідей на запитання програми;
- ❖ первинні персональні дані перепису є **конфіденційною інформацією**, яка охороняється законом;
- ❖ головним організаційним принципом його здійснення є **централізоване керівництво і координація** всіх робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням опитування, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів.

Сучасні методи підрахунку

На сьогодні застосовуються 3 методології перепису:

1. **Традиційний перепис**, при якому дані збираються шляхом відвідувань домогосподарств і проведення опитувань.
2. **Перепис на основі реєстрів**, при якому дані отримуються з ретельно розроблених адміністративних реєстрів, а також реєстрів, що стосуються оподаткування, житла, бізнесу, охорони здоров'я, соціального забезпечення та зайнятості, всі з яких пов'язані між собою та містять перехресні посилання на рівні окремих записів. Хоча цей метод використовується все частіше, у 2010 році лише 9 із 54 країн Європейської економічної комісії ООН (UNECE) застосовували виключно реєстри.
3. **Перепис на основі «великих даних»** використовує різні джерела та методології збору даних у рамках одного перепису, включаючи інформацію з опитувань населення, реєстрів, а останнім часом і великі джерела даних на основі комерційної діяльності, транзакцій у сфері роздрібної торгівлі та оплати праці, телефонних дзвінків, супутникових знімків і засобів геолокації.

Всеукраїнський перепис населення

Відповідно до резолюції Економічної і Соціальної Ради ООН щодо проведення країнами-членами ООН у період 1995-2004рр. національних переписів населення, **5 грудня 2001 року** в Україні відбувся **Всеукраїнський перепис населення**. Це перший національний перепис населення, оскільки попередній було проведено у 1989 році - напередодні набуття Україною статусу незалежності.

Метою проведення першого Всеукраїнського перепису населення було одержання об'єктивної інформації про докорінні зміни, які відбулися в соціально-економічному житті та устрої незалежної України, створення інформаційної бази демографічних та соціально-економічних даних щодо чисельності населення, його національного, мовного, сімейного складу, розподілу за віком, статтю, громадянством, рівнем освіти, джерелами засобів існування, професійної приналежності, міграційною активністю.

За результатами Всеукраїнського перепису:

- Кількість міського населення України становила **67,2%**, сільського - **32,8%**.
- Кількість чоловіків становила **46,3%**, жінок - **53,7%** (наявне населення).
- Особливістю національного складу населення України є його багатонаціональність. На території країни проживали представники понад 130 національностей і народностей. Переважна частина – це українці (**77,8%**).

Методика проведення розрахунків (оцінок) чисельності населення

Джерелами інформації для проведення розрахунків (оцінок) чисельності та складу населення є:

– дані перепису населення:

загальна чисельність наявного та постійного населення за адміністративно-територіальними одиницями;

розподіл постійного населення за роком народження та адміністративно-територіальними одиницями;

– адміністративні дані щодо:

- **природного руху населення** (дані державної реєстрації актів цивільного стану);
- **міграційного руху населення** (дані щодо декларування/реєстрації місця проживання (зняття із задекларованого/зареєстрованого місця проживання)).

❖ **Методика оцінки чисельності населення за даними операторів мобільного зв'язку**

